

Projekt z dnia 9 lipca 2010 r.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW
z dnia 2010 r.**

w sprawie sposobu i trybu przekształcenia gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych w instytucje gospodarki budżetowej

Na podstawie art. 116 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1706 oraz z 2010 r. Nr 108, poz. 685) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb przekształcenia gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych, zwanych dalej „gospodarstwami pomocniczymi”, w instytucje gospodarki budżetowej.

§ 2. 1. Minister lub Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wydaje zarządzenie o utworzeniu instytucji gospodarki budżetowej przez przekształcenie gospodarstwa pomocniczego, po uzyskaniu zgody Rady Ministrów, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146).

2. W zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, wskazuje się w szczególności gospodarstwo pomocnicze podlegające przekształceniu oraz zadania publiczne podlegające przejęciu.

§ 3. Przekształcenie gospodarstwa pomocniczego w instytucję gospodarki budżetowej następuje z chwilą wpisania instytucji gospodarki budżetowej do Krajowego Rejestru Sądowego.

§ 4. 1. Instytucja gospodarki budżetowej przejmuje przysługujące gospodarstwu pomocniczemu przed jego przekształceniem należności, uprawnienia, obowiązki, środki pieniężne oraz rzeczowe składniki majątkowe inne niż nieruchomości. Instytucja gospodarki budżetowej pozostaje podmiotem w szczególności zezwoleń lub koncesji, które zostały przyznane na rzecz gospodarstwa pomocniczego przed jego przekształceniem, chyba że odrębne przepisy lub decyzja o udzieleniu zezwolenia lub koncesji stanowią inaczej.

2. Minister lub Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów może określić należności, uprawnienia, obowiązki, środki pieniężne oraz rzeczowe składniki majątkowe inne niż nieruchomości, niepodlegające przejęciu przez instytucję gospodarki budżetowej.

3. Minister lub Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów dołącza do wniosku, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, informację o należnościach, uprawnieniach, obowiązkach, środkach pieniężnych oraz rzeczowych składnikach majątkowych innych niż nieruchomości, niepodlegających przejęciu przez instytucję gospodarki budżetowej.

§ 5. 1. Organ wykonujący funkcję organu założycielskiego zarządza przeprowadzenie czynności związanych z przekształceniem gospodarstwa pomocniczego w instytucję gospodarki budżetowej. Organ ten może wyznaczyć osobę odpowiedzialną za przeprowadzenie tych czynności.

2. W terminie 3 dni od dnia zarządzenia przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1, kierownik gospodarstwa pomocniczego zarządza przeprowadzenie inwentaryzacji, zgodnie z przepisami o rachunkowości.

§ 6. Przekształcenie gospodarstwa pomocniczego w instytucję gospodarki budżetowej wymaga zamknięcia ksiąg rachunkowych i sporządzenia sprawozdań, zgodnie z przepisami o rachunkowości oraz o finansach publicznych, a także zamknięcia rachunków bankowych.

§ 7. 1. Bilans zamknięcia przekształcanego gospodarstwa pomocniczego staje się bilansem otwarcia instytucji gospodarki budżetowej.

2. W przypadku przekształcenia więcej niż jednego gospodarstwa pomocniczego w instytucję gospodarki budżetowej, bilans otwarcia instytucji gospodarki budżetowej sporządza się na podstawie bilansów zamknięcia gospodarstw pomocniczych, po uwzględnieniu wzajemnych rozliczeń.

§ 8. Plan finansowy przekształcanego gospodarstwa pomocniczego jest podstawą do sporządzenia planu finansowego instytucji gospodarki budżetowej.

§ 9. 1. Starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej albo minister właściwy do spraw Skarbu Państwa w odniesieniu do nieruchomości, o których mowa w art. 60a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 i Nr 106, poz. 675), orzeka o wygaśnięciu trwałego zarządu przysługującego w stosunku do nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa. Organ wykonujący funkcję organu założycielskiego może wskazać w statucie instytucji gospodarki budżetowej nieruchomości przeznaczone na wyposażenie tej instytucji.

2. Do wyposażenia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy Działu II Rozdziału 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

§ 10. Przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio w przypadku tworzenia instytucji gospodarki budżetowej przez przekształcenie więcej niż jednego gospodarstwa pomocniczego.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przekształcenia gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych w instytucje gospodarki budżetowej stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 116 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1706 oraz z 2010 r. Nr 108, poz. 685). Przepis ten upoważnił Radę Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu i trybu przekształcenia gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych w instytucje gospodarki budżetowej w przypadku, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146). Zgodnie z wytyczną do wydania przedmiotowego rozporządzenia, przy określaniu zasad przekształcenia gospodarstw pomocniczych w instytucje gospodarki budżetowej, należy uwzględnić rozliczenia związane z zakończeniem działalności gospodarstw pomocniczych oraz zapewnienie ciągłości realizacji zadań i ich specyfiki.

Zgodnie z założeniami reformy organizacji sektora finansów publicznych, zadania publiczne realizowane dotychczas przez gospodarstwa pomocnicze będą mogły być – ze względu na skalę i zakres działalności oraz specyfikę tej działalności – wykonywane między innymi w nowej formie organizacyjnej ustanowionej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. instytucji gospodarki budżetowej utworzonej przez przekształcenie gospodarstwa pomocniczego. Spełniona zostanie w tym przypadku w pełnym zakresie przede wszystkim zasada ciągłości realizacji zadań publicznych, wynikająca z założeń przyjętych dla reformy organizacji sektora finansów publicznych. Powyższe rozwiązanie stanowi wyjątek od przewidzianej w ustawie systemowej zasady likwidacji wszystkich gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych. Zapewniona zostanie tym samym ciągłość realizacji zadań publicznych wykonywanych przez działające w sferze rządowej dotychczasowe podmioty.

Projektowane rozporządzenie umożliwi utworzenie instytucji gospodarki budżetowej przez przekształcenie gospodarstwa pomocniczego państwowej jednostki budżetowej, po uzyskaniu zgody Rady Ministrów, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Utworzenie instytucji gospodarki budżetowej w drodze przekształcenia gospodarstwa pomocniczego będzie wymagało wydania zarządzenia przez ministra lub Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. W zarządzeniu będzie wskazywane się w szczególności gospodarstwo pomocnicze podlegające przekształceniu oraz zadania publiczne, które zostaną przejęte przez instytucje gospodarki budżetowej. Jednocześnie, wydane zarządzenie będzie stanowiło podstawę do podejmowania czynności zmierzających do utworzenia instytucji gospodarki budżetowej, która powstaje z dniem wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

Biorąc pod uwagę, że projektowane rozporządzenie zawiera przepisy w zakresie tworzenia instytucji gospodarki budżetowej przez przekształcanie gospodarstw pomocniczych, wykonujące upoważnienie ustawowe, a także wytyczne w zakresie potrzeby zapewnienia ciągłości realizacji zadań, w projekcie zawarty został przepis wskazujący dzień przekształcenia gospodarstwa pomocniczego w instytucję gospodarki budżetowej tj. dzień wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, z którym to instytucja gospodarki budżetowej uzyskuje osobowość prawną.

W celu umożliwienia dalszego prowadzenia przejętej działalności gospodarstwa pomocniczego, w projekcie zawarto przepisy regulujące kwestie następstwa prawnego oraz

sukcesji praw i obowiązków przekształcanego gospodarstwa pomocniczego. Wymaga zauważenia, że na rzecz gospodarstwa pomocniczego przyznawane były także w drodze decyzji indywidualnych i konkretnych, np. zezwolenia i koncesje, które na mocy tych przepisów będą wiążące dla instytucji gospodarki budżetowej utworzonych przez przekształcenie tych gospodarstw i zapewnią ciągłość realizacji zadań, chyba że odrębne przepisy lub decyzje stanowią inaczej. W projekcie wskazano zatem, że na instytucję gospodarki budżetowej przechodzą należności, uprawnienia, obowiązki, środki pieniężne oraz rzeczowe składniki majątkowe inne niż nieruchomości. W związku z powyższym instytucja gospodarki budżetowej wstępuje także do postępowań sądowych, administracyjnych i egzekucyjnych lub innych wynikających z przepisów prawa, związanych z działalnością przekształcanego gospodarstwa pomocniczego. Jednocześnie minister lub Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów może określić należności, uprawnienia, obowiązki, środki pieniężne oraz rzeczowe składniki majątkowe inne niż nieruchomości, niepodlegające przejęciu przez instytucję gospodarki budżetowej. Informacja o należnościach, uprawnieniach, obowiązkach, środkach pieniężnych oraz rzeczowych składnikach majątkowych innych niż nieruchomości, niepodlegających przejęciu przez instytucję gospodarki budżetowej, będzie dołączana do wniosku, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Projektowane przepisy zobowiązują organ wykonujący funkcję organu założycielskiego do zarządzenia prowadzenia czynności związanych z przekształceniem gospodarstwa pomocniczego w instytucję gospodarki budżetowej. Organ ten może wyznaczyć osobę odpowiedzialną za przeprowadzenie powyższych czynności. Wyznaczenie nie będzie stanowić powierzenia funkcji organu założycielskiego, a wyłącznie umocowanie do przeprowadzenia konkretnych czynności związanych z przekształceniem. Ponadto, zobowiązuje się kierownika gospodarstwa pomocniczego do zarządzenia przeprowadzenia inwentaryzacji, zgodnie z przepisami o rachunkowości, w terminie 3 dni od dnia zarządzenia przez organ wykonujący funkcję organu założycielskiego czynności związanych z przekształceniem.

Przepisy projektowanego rozporządzenia zawierają także regulacje dotyczące rozliczeń związanych z zakończeniem działalności w formie gospodarstw pomocniczych oraz rozpoczęciem działalności w formie instytucji gospodarki budżetowej, czyli umożliwieniem dalszej realizacji zadań po ich przejęciu. Przekształcenie gospodarstwa pomocniczego w instytucję gospodarki budżetowej będzie wymagało dokonania czynności dotyczących zamknięcia ksiąg rachunkowych oraz sporządzenia sprawozdań, wynikających z przepisów o rachunkowości oraz przepisów wykonawczych do ustawy o finansach publicznych. Wymagane będzie również zamknięcie rachunków bankowych prowadzonych na rzecz gospodarstwa pomocniczego. Bilans zamknięcia przekształcanego gospodarstwa pomocniczego będzie bilansem otwarcia instytucji gospodarki budżetowej. Podstawą do sporządzenia planu finansowego instytucji gospodarki budżetowej będzie plan finansowy przekształcanego gospodarstwa pomocniczego.

Jednocześnie projektowane przepisy wskazują, że do wyposażania instytucji gospodarki budżetowej w składniki majątku nieruchomego mają zastosowanie przepisy o gospodarce nieruchomościami, tj. na wyposażenie państwowych osób prawnych przeznaczają się nieruchomości z zasobu nieruchomości Skarbu Państwa, którymi gospodaruje starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej lub minister właściwy do spraw Skarbu Państwa w odniesieniu do określonych nieruchomości wskazanych w ustawie.

Rozwiązania zawarte w projekcie zapewniają możliwość utworzenia instytucji gospodarki budżetowej w drodze przekształcenia kilku bądź kilkunastu gospodarstw pomocniczych. Wynika to przede wszystkim z zasady racjonalności działania, niezbędnej przy rozstrzyganiu

spraw związanych z tworzeniem nowych instytucji, gdy zakres zadań wykonywanych przez określone gospodarstwa pomocnicze oraz ich specyfika jednoznacznie wskazują na potrzebę takiego działania.

Proponuje się wejście w życie rozporządzenia po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia. Takie rozwiązanie stworzy, w jak najkrótszym okresie, możliwość przekształcenia gospodarstw pomocniczych w instytucje gospodarki budżetowej, wychodząc tym samym naprzeciw oczekiwaniom zainteresowanych jednostek. Ponadto, działanie to uzasadnione jest wagą uregulowań zawartych w akcie wykonawczym oraz faktem, iż zakończenie likwidacji gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych określony został na dzień 31 grudnia 2010 r.

Rozporządzenie nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie przepisów tej ustawy.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty na które oddziałuje akt normatywny

Uregulowania zawarte w projekcie rozporządzenia wpływają bezpośrednio na funkcjonowanie gospodarstw pomocniczych państwowych jednostek budżetowych przekształcanych w instytucje gospodarki budżetowej. Ilość utworzonych instytucji gospodarki budżetowej na bazie przekształcanych gospodarstw pomocniczych będzie zależała od decyzji Rady Ministrów.

2. Konsultacje społeczne

Przepisy przedmiotowego rozporządzenia zapewniają spełnienie zasady ciągłości realizacji zadań publicznych, wynikającej z założeń przyjętych dla organizacji sektora finansów publicznych oraz wytycznych zawartych w upoważnieniu ustawowym do jego wydania. Zabezpieczeniem wspomnianej wyżej zasady jest przejęcie przez nowotworzone instytucje zarówno składników majątkowych likwidowanych jednostek, jak również wszystkich pracowników realizujących dotychczasowe zadania na bazie istniejącego dotychczas majątku. W związku z powyższym, dla przedkładanego rozporządzenia nie przewiduje się przeprowadzania konsultacji społecznych.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Przewiduje się, że regulacje zawarte w w/w projekcie rozporządzenia nie spowodują skutków finansowych polegających na zwiększeniu wydatków, bądź zmniejszeniu dochodów sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa. Niniejsza regulacja pozostanie również bez wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Przyjęte rozwiązania ustawowe reorganizujące sektor finansów publicznych, mają na celu racjonalizację wydatkowania środków publicznych. Natomiast rozwiązania dotyczące jednostek objętych zakresem przedmiotowego projektu umożliwiają dalsze prowadzenie działalności mającej szczególny charakter.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy z uwagi na przekształcenie gospodarstw pomocniczych w instytucje gospodarki budżetowej. Należy zauważyć, iż wprowadzona zostanie niniejszym projektem możliwość przejęcia dotychczasowej działalności w/w podmiotów przez instytucje gospodarki budżetowej.

Podkreślić należy, że potrzeba prowadzenia działalności w nowej formie instytucji gospodarki budżetowej, wynika między innymi z braku możliwości zlecenia na rynku zewnętrznym (tzw. outsourcing), kluczowych zadań państwa o szczególnym charakterze, ze względu na ich specyfikę. Likwidacja gospodarstw pomocniczych powoduje, że zadania przez nie wykonywane będą przejmowane przez jednostki budżetowe bądź będą realizowane w innych formach prawno-organizacyjnych, w tym również w formie instytucji gospodarki budżetowej. O całkowitej likwidacji gospodarstw pomocniczych zadecydowały rozstrzygnięcia nowej ustawy o finansach publicznych, toteż niniejsze rozporządzenie, dające możliwość przekształcenia niektórych gospodarstw pomocniczych (realizujących kluczowe zadania państwa, o szczególnym charakterze) w instytucję gospodarki budżetowej, nie będzie miało wpływu na rynek pracy. Stanowi ono jedynie o możliwości realizacji zadań państwa w jednej z form organizacyjno-prawnych określonej w nowej ustawie o finansach publicznych.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przedmiotowe rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Przepisy projektowanego rozporządzenia nie mają wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Zgodność projektu rozporządzenia z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.